සාහිත්‍යය හා සිනමාව

අනූෂා නිලූක්ෂි ද සිල්වා

සිනමාව හා නවකතාව යන කලා නිර්මාණ ද්වයෙහි දිස් වන්නේ කෙබඳු සම්බන්ධතාවක් ද යන්න විමසා බැලීමේ දී පරමාර්ථ වශයෙන් නවකතාකරුවාත්, සිනමාකරුවාත් එක් පොදු ලක්ෂණයක් මත සමාන වන බව පෙනේ. එනම්, 'කතාන්තරයක් කීම' යන කරුණ මත ය. මෙම මාධ්‍යයන්හි කටයුතු කරන නිර්මාණකරුවන්ගේ අභිප්‍රාය වනුයේ පාඨක, එසේත් නැත්නම් ප්‍රේක්ෂක අවධානය යොමු වන, ඔවුන්ගේ චිත්ත සන්තානයන්හි කා වදින ආකාරයේ කතාවක් ඉදිරිපත් කිරීම ය. ඒ අනුව සාහිත්‍ය කෘතියත්, සිනමා කෘතියත් ප්‍රධාන වශයෙන් යොමු වන්නේ වෘත්තාන්තයක් ඉදිරිපත් කිරීමේ කාර්යය උදෙසා ය.

ඉහත දැක්වූ පරිදි ම ඊ. එම්. ෆොස්ටර් ද පවසා ඇත්තේ නවකතාව වනාහි කතාන්තරයක් කියන්නක් බව ය. නවකතාවක මූලික ම අංගය එය වන හෙයින් එයින් තොර ව නවකතාවකට පැවතිය නොහැකි ය. ප්‍රබන්ධ සාහිත්‍යයේ ප්‍රබල ව දිස් වූ මෙම 'කතා කීමේ' ප්‍රවණතාව නොබෝ දිනකින් සිනමාවට ද ප්‍රවිෂ්ට විය. ඒ අනුව පසුකාලීන ව සිනමාව ද, 'කතා කීමේ' මාධ්‍යයක් බවට පරිවර්තනය විය. චිත්‍රපටයේ ආරම්භක අවධියේ ප්‍රංශ ජාතික ලූමියෙර් සහෝදරයන් විසින් මහජනයා වෙත ඉදිරිපත් කරන ලද අපූර්ව දර්ශන ඉතා ඉක්මනින් ම කතා කීමේ මාධ්‍යයක් බවට පත් වූ ආකාරය චිත්‍රපට ඉතිහාසයෙන් පැහැදිලි වෙයි. ප්‍රේක්ෂක අවධානය යොමු කර ගන්නා ආකාරයේ කතාවක් ඉදිරිපත් කිරීමටත්, ගැටුම දිගහැරීමටත්, ගැටුමක් වර්ධනය කොට විසඳුමක් කරා ගෙන යාමටත් අවශ්‍ය යම් යම් මාර්ගෝපදේශ සුප්‍රකට සිනමාවේදී ඩී. ඩබ්ලිව්. ග්‍රිෆිත්ට (D. W. Griffith) උරුම වී ඇත්තේ ලෝක ප්‍රකට සාහිත්‍යධරයකු වූ චාල්ස් ඩිකන්ස්ගේ (Charles Dickens) නවකතාවලින් බව පිළිගැනීමයි.

© අනූෂා නිලූක්ෂි ද සිල්වා

[illegible] ආර්. එම්. ඩබ්. රාජපක්ෂ [illegible]

[illegible] 5 කලාපය 2008, මානව ශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය